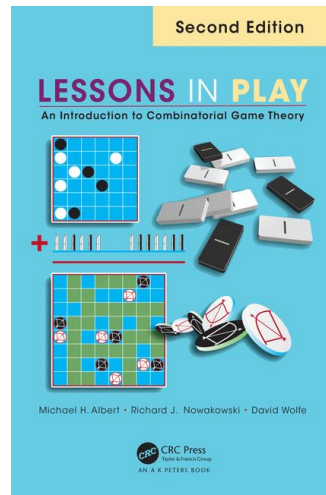

Combinatorial Game Theory

Walter Kusters

www.liacs.leidenuniv.nl/~kusterswa/AI/sur.pdf

Donald E.(Ervin) Knuth

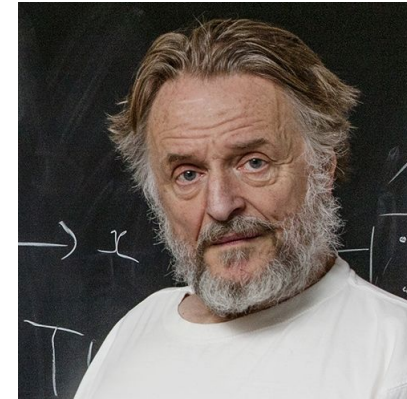
1938, US

NP; KMP

TEX

change-ringing; 3:16

The Art of Computer
Programming

John H.(Horton) Conway

1937–2020, UK → US

C_01 , C_02 , C_03

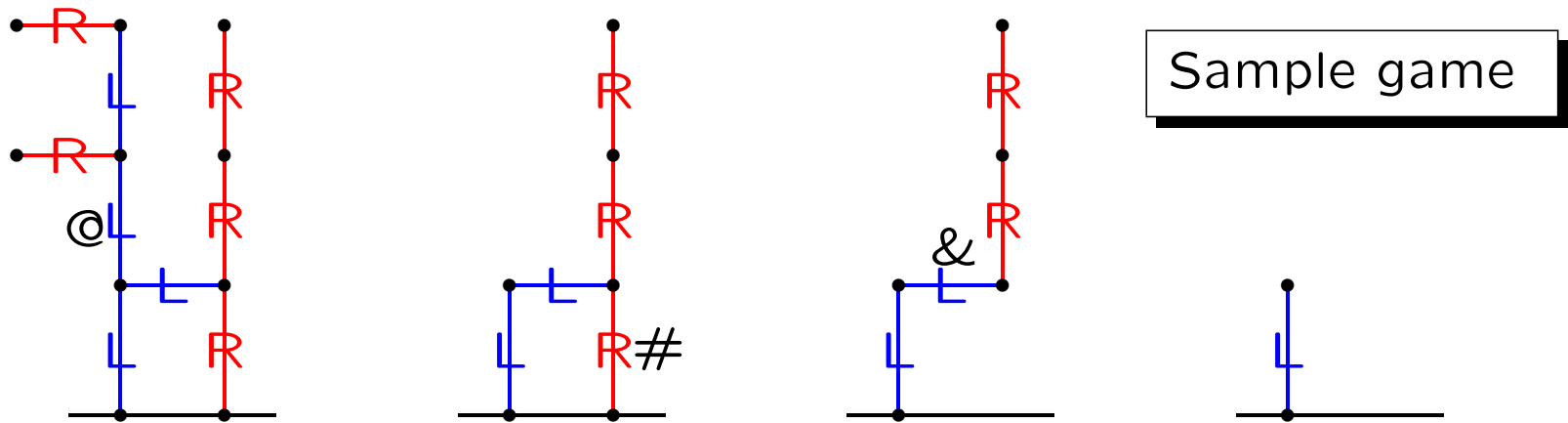
Doomsday algoritme

game of Life; Angel problem

Winning Ways for your
Mathematical Plays

Surreal numbers

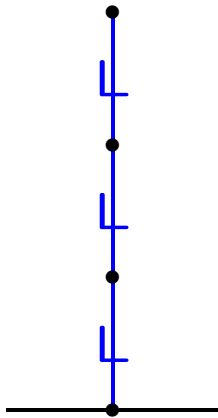
Bij het spel **Hackenbush** verwijderen de twee spelers **Links** = zij en **Rechts** = hij om de beurt respectievelijk een **bLauw** of een **Rood** streepje, waarna alle streepjes die niet meer met de grond verbonden zijn ook worden verwijderd. *Wie niet kan, heeft verloren!*

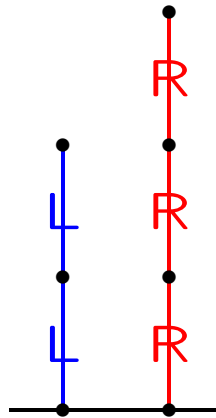
Links kiest @, **Rechts** kiest # (dom), **Links** kiest & en wint

Overigens: hier kan **Rechts** altijd winnen, wie er ook begint!

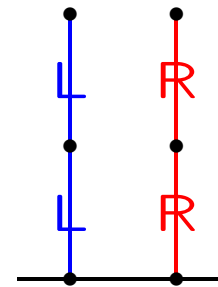
Wat is bij Hackenbush de **waarde van een positie**?

waarde 3

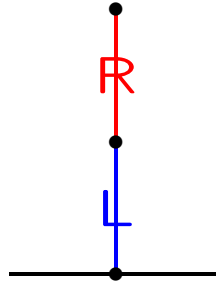
waarde $2 - 3 = -1$

waarde $2 - 2 = 0$

Als de waarde positief (> 0) is, *kan Links* altijd winnen (wie er ook begint; in het linker voorbeeld met voorsprong 3), als de waarde negatief (< 0) is *kan Rechts* altijd winnen, en als de waarde 0 is verliest de beginspeler.

Maar wat is de waarde van deze positie?

Als **Links** begint, wint hij meteen; als **Rechts** begint, kan **Links** nog een keer, en wint hij ook. Dus **Links** wint altijd. De waarde is daarom > 0 .

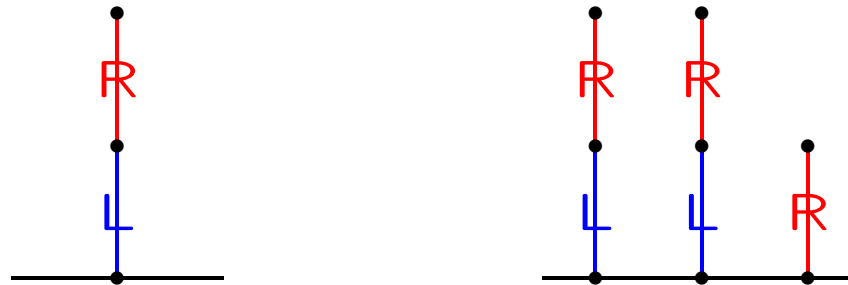
Vraag: is de waarde gelijk aan 1?

Als de waarde links 1 zou zijn, zou de waarde van de rechter positie $1 + (-1) = 0$ moeten zijn, en zou de beginspeler hier moeten verliezen. Is dat zo?

Nee: het is zo dat als **Links** begint, **Links** verliest, en als **Rechts** begint **Rechts** ook kan winnen. Dus **Rechts** wint altijd (= kan altijd winnen), en daarom is de rechter positie < 0 , en de linker tussen 0 en 1.

We noteren de waarde van de linker positie met $\{0 \mid 1\}$.

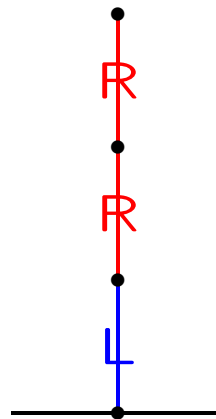
We merken op dat de rechter positie wél waarde 0 heeft: de beginspeler verliest. En dus geldt:

$$\{0 \mid 1\} + \{0 \mid 1\} + (-1) = 0,$$

en blijkbaar $\{0 \mid 1\} = 1/2$.

En: $0 = \{ \mid \}$: beginspeler verliest (hij/zij kan niets).

We noteren de waarde van een positie waarin **Links** kan spelen naar (waardes van) posities uit de verzameling L en **Rechts** kan spelen naar (waardes van) posities uit de verzameling R met $\{ L \mid R \}$. Een voorbeeld:

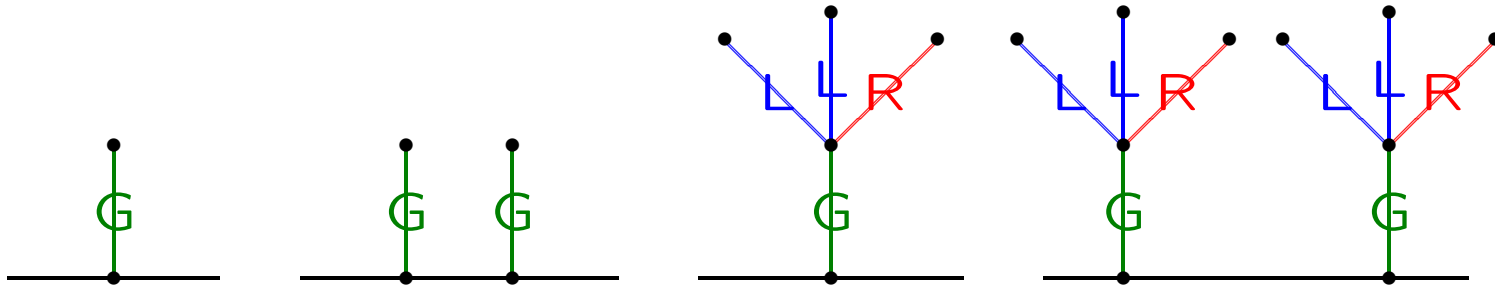
Links kan hier alleen naar — spelen.

↓

De waarde is hier $\{ 0 \mid \frac{1}{2}, 1 \} = \frac{1}{4}$.

De waarde blijkt altijd het “eenvoudigste” getal dat tussen linker en rechter verzameling in zit.

Bij **Red-Green-Blue-Hackenbush** zijn er ook **Groene** takken, die door beide spelers verwijderd kunnen worden.

De eerste positie heeft waarde $* = \{ 0 \mid 0 \}$ omdat de beginnende speler kan winnen. (Een “Nim-stapel” met één lucifer.)

De tweede is $* + * = 0$ (beginspeler verliest).

De derde wordt gewonnen door de beginspeler.

De vierde wordt gewonnen door **Links** (wie er ook begint), en is dus > 0 .

We spelen nu **Clobber**, op een m bij n bord, met witte (Rechts) en zwarte (Links) stenen. Een steen kan een direct horizontaal/verticaal aangrenzende steen van de andere kleur pakken = clobberen. Wie niet kan, verliest.

Enkele voorbeelden:

$$\boxed{\bullet\circ} = \{0 \mid 0\} = *$$

$$\boxed{\bullet\bullet\circ} = \{0 \mid *\} = \uparrow > 0$$

$$\boxed{\bullet\circ\bullet\circ\bullet\circ} = 0$$

$$\boxed{\bullet\circ\bullet\circ\bullet\circ\bullet\circ\bullet\circ} = \pm(\uparrow, \uparrow^{[2]} *, \{0 \mid \uparrow, \pm(*, \uparrow)\}, \{\uparrow * \mid \downarrow, \pm(*, \uparrow)\})$$

